МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНА РАДА ЖІНОК УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ» ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА ПРЯШІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ПРЯШЕВІ (СЛОВАЧЧИНА)
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

ПРОСОЦІАЛЬНА ОСОБИСТІСТЬ У ГЕНДЕРНОМУ ВИМІРІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

приурочена до 140-річчя українського жіночого руху

МАТЕРІАЛИ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
(М. УМАНЬ, 31 ТРАВНЯ 2024 Р.)

УМАНЬ
КОМПРИНТ
2024

УДК 316.61:305(06)
П85

Редакційна колегія:

Кравченко О. О., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коляда Н. М., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Войтовська А. І., доктор філософії, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

Рецензенти:

Кочубей Т. Д., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Кулик М. О., голова Міжнародного благодійного фонду «Небайдужі»;

Каркач А. В., заступник голови ради з питань діяльності виконавчого органу, начальник управління соціального захисту населення Подільської районної ради у м. Полтава

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 16 від 29 травня 2024 року)

Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-
П85 методологічні та прикладні аспекти : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 31 трав. 2024 р.); [редкол.: О. О. Кравченко, Н. М. Коляда, А. І. Войтовська ; рец.: Т. Д. Кочубей, М. О. Кулик, А. В. Каркач]; МОН України, Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пробл. виховання, Нац. Рада жінок України [та ін.]. – Умань : Компринт, 2024. – 256 с.

До збірника увійшли матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти» яка відбулася 31 травня 2024 р. в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

УДК 316.61:305(06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2024

ЗМІСТ

Албул Ірина Володимирівна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ…….	**9**
Балдинюк Владлена Олександрівна, Балдинюк Олена Дмитрівна ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕСОВИЙ РОЗЛАД В УМОВАХ ВІЙНИ.	**11**
Баліка Людмила Миколаївна ВАЖЛИВІСТЬ НЕФОРМАЛЬНИХ КУРСІВ ГЕНДЕРНОГО СПРЯМУВАННЯ ТА ПРАКТИКА ЇХ ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ……	**13**
Бойко Анна Іванівна, Роєнко Світлана Олександрівна СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ…….	**16**
Бойко Ольга Миколаївна, Бурковська Мирослава Олександрівна АЛКОГОЛІЗМ ЯК СУСПІЛЬНЕ ЯВИЩЕ ДЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ…….	**19**
Бойчук Юрій Степанович ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ: ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ……	**22**
Василик Анатолій Ігорович НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В УКРАЇНІ……	**24**
Васьків Дмитро Юрійович МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ……	**27**
Вівчаренко Віктор Ігорович ОХОРОНА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВОЛОНТЕРІВ…….	**29**
Гасанова Лейла Ілгарівна РОЛЬ ВКЛЮЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ШКОЛАХ ПІД ЧАС КРИЗОВИХ ТРАВМАТИЧНИХ СИТУАЦІЙ СПРИЧИНЕНІ ВІЙНОЮ…….	**31**
Герега Павло Миронович ПСИХОЛОГІЧНІ БАР'ЄРИ В ГЕНДЕРНІЙ ОСВІТІ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ…….	**34**
Гончар Інна Григорівна АРТ-ТЕРАПІЯ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ……	**37**
Грищенко Вікторія Сергіївна, Войтовська Алла Іванівна РОЛЬ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ У СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ……	**39**
Даньшин Микола Миколайович ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІДЕРСТВА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ……	**42**
Дубенко Аліна Володимирівна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ	**45**

В ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ……	
Дубосару Віолетта Анатоліївна ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК ОДНА З УМОВ ЕФЕКТИВНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ……	**47**
Душіль Роман Богданович ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ…….	**51**
Дячинський Руслан Ігорович РЕКЛАМА У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА ФАКТОРИ ЇЇ ВПЛИВУ НА ПОВЕДІНКУ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ…….	**55**
Журавська Олена Володимирівна, Бредун Олена Іванівна ПРОБЛЕМА ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ……	**57**
Задорожна Олена Вікторівна, Залевська Людмила Миколаївна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДОПОМОГА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ…….	**60**
Зоріло Дар'я Максимівна, Ісаченко Вікторія Павлівна АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ РОДИН ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У ЗОНІ АКТИВНИХ БОЙОВИХ ДІЙ…….	**63**
Іващук Мирослав Дмитрович СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ЧИННИКИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ……..	**66**
Ільчишин Андрій Ярославович ҐЕНДЕР: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ…….	**69**
Ісаченко Вікторія Павлівна, Зубицька Вікторія Олегівна СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ…….	**72**
Кашуба Анатолій Анатолійович ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ЗАСАДАХ ГЕНДЕРНОГО КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ…….	**76**
Керницький Олексій Богданович ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ТА ГЕНДЕРНА ДИСКРИМІНАЦІЯ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА……	**79**
Кисла Оксана Федосіївна ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ПОДОЛАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВТРАТ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ……...	**82**
Кізюк Олена Юріївна ГЕНДЕРНИЙ ДИСПЛЕЙ ЯК ДЖЕРЕЛО Й РЕЗУЛЬТАТ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ……	**85**
Кіщук Віталій Ярославович РОЛЬ ВОЛОНТЕРІВ У ПОДОЛАННІ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ:	**87**

СУЧАСНИЙ ДОСВІД……	
Климус Руслан Ярославович ДОТРИМАННЯ ГЕНДЕРНОГО ПРИНЦИПУ ПІД ЧАС ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ……	**90**
Корчинський Андрій Григорович МОТИВАЦІЯ ТА ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ…….	**93**
Корчинський Назарій Григорович ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА…….	**95**
Коляда Наталія Миколаївна, Коляда Назарій Ігорович ІДЕЇ ҐЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ……	**98**
Кравченко Оксана Олексіївна, Варивода Юлія Юріївна СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ, ЩО ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ, ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ…….	**103**
Кравченко Оксана Олексіївна, Войтовська Алла Іванівна ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ…….	**109**
Криворучко Інна Ігорівна, Тітова Любов Олександрівна ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТУ ОЧИМА ІНШИХ: COBLIS – СИМУЛЯТОР КОЛЬОРОВОЇ СЛІПОТИ……	**112**
Кривошеєнко Анжела Юріївна, Ісаченко Вікторія Павлівна ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА……	**115**
Кузюк Михайло Григорович ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ…….	**119**
Куриляк Олександр Олександрович ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ НЕЗАКОННОГО ПЕРЕПРАВЛЕННЯ ОСІБ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ……..	**122**
Левченко Наталія Володимирівна, Бєлоліпцев Віталій Анатолійович ВІДПОВІДАЛЬНЕ БАТЬКІВСТВО В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ……	**127**
Лисий Григорій Володимирович СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОШУКУ ІНФОРМАЦІЇ……	**129**
Лунів Микола Романович ГЕНДЕРНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ БОРОТЬБИ З ГЕНДЕРНИМИ СТЕРЕОТИПАМИ……	**132**
Лучик Володимир Вікторович ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС	**134**

всіх проблем у повсякденному житті при зіткненні з агресивними проявами чоловічої поведінки як наслідку участі у війнах, у подоланні техногенних і дорожніх катастроф, у стресових соціально-політичних ситуаціях в країні тощо.

Сьогодні гендерна структура перебуває в стані потрясінь під впливом сучасних військових дій, окупації українських територій, що несуть нові потрясіння, внутрішню перебудову гендерних відносин і пошук жінками шляхів розв'язання повсякденних проблем.

Незалежна Україна має вже майже три десятиліття самостійного розвитку. Це був складний час. Але при всіх негараздах це був і великий поступ до гідності, свободи і справедливості. поряд з ними завжди розглядалась і практично втілювалась рівність. Вони наповнюють і примножують життєву енергію українських жінок і чоловіків.

Список використаних джерел:

1. Мельник Т. М. Гендер як наука та навчальна дисципліна; Гендер у політиці. Правові аспекти гендеру. Основи теорії гендеру: Навч. посіб. К.: К.І.С. 2004. 326 с.

2. Мельник Т. М. Творення суспільства гендерної рівності: міжнародний досвід. *Закони зарубіжних країн з ґендерної рівності*. 2-ге доп. вид. К.: Стилос, 2010. 437 с.

Криворучко Інна Ігорівна,
викладачка кафедри інформатики і
інформаційно-комунікаційних технологій
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
ORCID 0000-0002-9886-9315
krivoruchkoi43@udpu.edu.ua

Тітова Любов Олександрівна
викладачка кафедри інформатики і
інформаційно-комунікаційних технологій
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
ORCID 0000-0002-2441-0560

l.o.titova@udpu.edu.ua

ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТУ ОЧИМА ІНШИХ: COBLIS – СИМУЛЯТОР КОЛЬОРОВОЇ СЛІПОТИ

Одним з ключових аспектів сучасного освітнього простору є забезпечення його інклюзивності. У наш час існує безліч технологій, що дозволяють здобувачам з особливими потребами відчути себе повноцінними учасниками освітнього процесу, проте, на жаль, не завжди ставлення до них є толерантним. Тому важливою складовою інклюзивного простору є розуміння і врахування потреб людей з різними особливостями. Однією з таких особливостей є кольорова сліпота.

Кольорова сліпота – стан, при якому людина не здатна розрізняти певні кольори або їх відтінки. Це може бути як вроджене, так і набуте порушення зору. Для того, щоб допомогти зрозуміти, як бачать світ люди з кольоровою сліпотою, був створений онлайн-симулятор Coblis. Цей інструмент дозволяє імітувати різні типи кольорової сліпоти, надаючи корисну інформацію для дизайнерів, розробників, педагогів та просто зацікавлених осіб.

Coblis (скорочення від «Color Blindness Simulator») – безкоштовний онлайн-інструмент, який дозволяє користувачам завантажувати свої зображення та переглядати їх так, як їх бачать люди з різними типами кольорової сліпоти. Цей симулятор пропонує імітації таких типів кольорової сліпоти: протанопія – відсутність червоних фоторецепторів; дейтеранопія – відсутність зелених фоторецепторів; тританопія – відсутність синіх фоторецепторів; протаномалія – часткова дисфункція червоних фоторецепторів; дейтераномалія – часткова дисфункція зелених фоторецепторів; тританомалія – часткова дисфункція синіх фоторецепторів; ахроматопсія – повна відсутність здатності бачити кольори, все виглядає у відтінках сірого [3, 4].

Використання Coblis є досить простим і зручним. Користувачам достатньо виконати кілька кроків. Спершу потрібно завантажити зображення,

яке хочете переглянути через симулятор. Далі слід вибрати один із доступних типів кольорової сліпоти для симуляції. Після цього зображення автоматично перетворюється відповідно до обраного типу кольорової сліпоти. Ви можете зберегти перетворене зображення або переглянути інші типи кольорової сліпоти для порівняння, це дозволяє користувачам оцінити його доступність та читабельність.

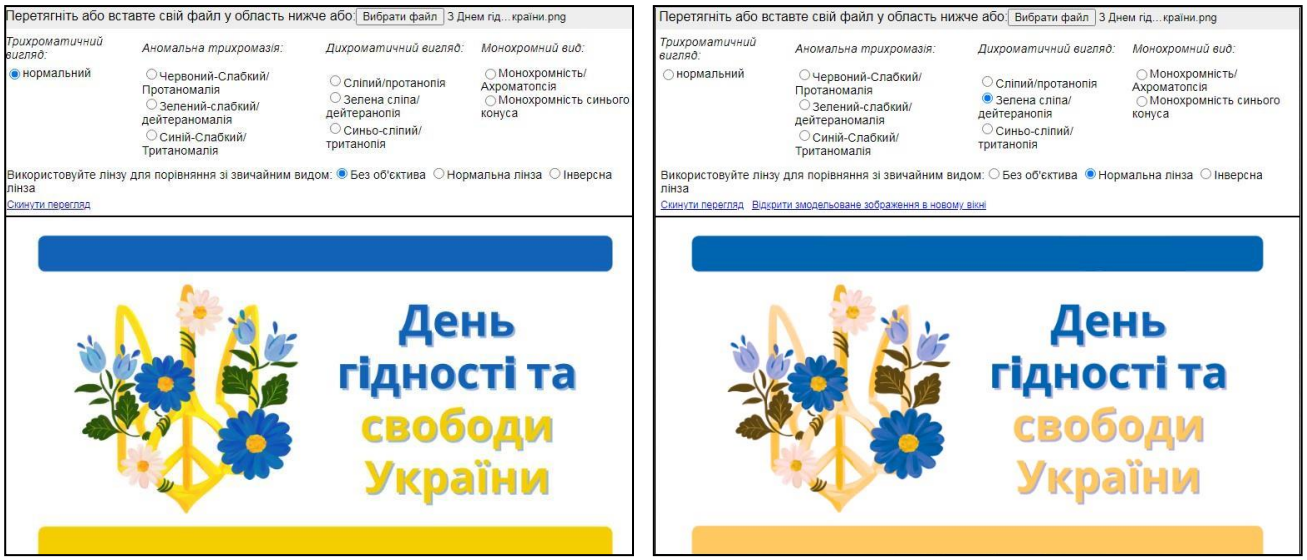

Рис. 1. Початкове та перетворене зображення за допомогою симулятора Coblis

Застосування симуляторів кольорової сліпоти, таких як Coblis, є надзвичайно важливим у багатьох галузях. Наприклад, у дизайні вебсайтів та мобільних застосунків розробники можуть оцінити доступність своїх продуктів для користувачів з кольоровою сліпотою і внести відповідні зміни до колірної палітри, що забезпечує більш інклюзивний і доступний дизайн. У контексті освіти симулятори допомагають педагогам краще зрозуміти потреби учнів з порушеннями зору і адаптувати навчальні матеріали відповідним чином.

Таким чином, симулятори кольорової сліпоти є важливими інструментами для забезпечення доступності та інклюзивності у різних сферах діяльності, забезпечуючи кращу інтеграцію людей з кольоровою сліпотою у суспільство.

Список використаних джерел:

1. Бойко О.М. Соціальна інтеграція дитини з обмеженими можливостями

як педагогічна проблема. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2019. Вип. II (2). С. 9–14. URL: **https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/12182**.

2. Бондаренко Т.В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення доступності і розвитку інклюзивної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. № 67. С. 31–43.

3. Криворучко І.І. Можливості вебсервісу Canva для підтримки інклюзивного навчання. *International Science Journal of Education & Linguistics*. 2024. № 2, т. 3. С. 107–113. URL: **https://doi.org/10.46299/j.isjel.20240302.12**.

4. Криворучко І.І. Особливості використання онлайн-сервісу Coolors для підтримки інклюзивного навчання. *Сучасні інформаційні технології в освіті і науці :* XV Всеукр. науково-практ. конф. для молод. учених та здобув. освіти, м. Умань, 25–26 квіт. 2024 р. Умань, 2024. С. 98–100. URL: **https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/16760**.

Кривошеєнко Анжела Юріївна,
здобувачка вищої освіти ОС « магістр»
факультету соціальної та
психологічної освіти,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

Науковий керівник: Ісаченко Вікторія Павлівна,
кандидатка педагогічних наук, доцента,
доцентка кафедри соціальної
педагогіки та соціальної роботи,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Тривалий час проблема домашнього насильства вважалася прерогативою усталених звичаїв та традицій і залишалася поза сферою правового регулювання. Домашнє насильство розглядалося як одна із форм організації